

Doc. dr. sc. Marija Magdalena Težak-Benčić, dr. med. 1930.-2020.

S tugom smo primili vijest da nas je doc. dr. sc. Marija Magdalena Težak-Benčić, dr. med., specijalistica higijene i socijalne medicine i specijalistica pedijatrije, dugogodišnja članica Katedre za socijalnu medicinu i organizaciju zdravstvene zaštite i Škole narodnog zdravlja "Andrija Štampar" napustila 1. svibnja 2020. godine. Rođena je u Zagrebu 20. lipnja 1930. godine, gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. Na Medicinskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je 1956. godine. Jednogodišnji pripravnički staž obavila je u Općoj bolnici u Karlovcu 1957. godine, a državni ispit položila je 1958. godine 1957. vodila je tim stručnjaka za ispitivanje i suzbijanje pobola i pomora dojenčadi na području općina Slunj, Rakovica i Cetingrad. To je bila akcija Republičkog centra za zaštitu majki i djece u Zagrebu. Iste je godine započela specijalizaciju iz higijene i socijalne medicine na Školi narodnog zdravlja "Andrija Štampar" na kojoj je radila sve do umirovljenja 1995. godine. Tijekom specijalizacije iz higijene i socijalne medicine završila je poslijediplomski dvomjesečni studij iz Javnog zdravstva, tečaj socijalne pedijatrije u trajanju tri mjeseca i seminar Metodologija ispitivanja zdravstvenog stanja naroda. Radila je kao rajonska liječnica u Domu narodnog zdravlja Trešnjevka. Specijalistički ispit iz higijene i socijalne medicine položila je 1960. Godine 1962. započela je specijalizaciju iz pedijatrije te je položila specijalistički ispit 1967. Godine 1963. upravljala je registracijom kongenitalnih malformacija u novorođene djece u četiri zagrebačka rodilišta u okviru istraživanja Svjetske zdravstvene organizacije *Population Genetics Reserach Unit*. Godine 1972. obranila je znanstveni magisterij pod naslovom "Porođajna težina na području općine Zagreb u odnosu na neke biološke i socijalno-ekonomske karakteristike". Na u to doba jedinstvenoj Katedri za higijenu i socijalnu medicinu i opću epidemiologiju na Školi narodnog zdravlja "Andrija Štampar" Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izabrana je za asistenticu 1960. godine, a 1979. za znanstvenu asistenticu i nakon toga u docenticu. Sudjelovala je u diplomskoj nastavi za studente medicine I., III. i V. godine te u poslijediplomskoj nastavi u kolegiju Socijalna medicina i organizacija zdravstvene zaštite i Javnozdravstveni aspekti perinatalne zaštite. Od 1981. do 1985. bila je nositeljica znanstvenog zadatka „Utjecaj niske porodne težine i zrelosti na razvoj djeteta u ranoj školskoj dobi“ u okviru Projekta 55 Samoupravne interesne zajednice za znanost. Godine 1988. obranila je doktorsku disertaciju pod naslovom "Rizični faktori niske porođajne težine". U nekoliko navrata je bila predstavnica Katedre za higijenu, socijalnu medicinu i opću epidemiologiju za predmet Socijalna medicina u Znanstveno-nastavnom vijeću Medicinskog fakulteta. Bila je članica Pedijatrijske, Perinatalne i Sekcije za javno zdravstvo Zbora liječnika Hrvatske. Područje stručnog i znanstvenog interesa i rada dr. Težak je bilo područje socijalne pedijatrije. Najveći dio njenog rada bio je posvećen istraživanju uzroka i posljedica preranog porođaja i niske porođajne težine, praćenju kongenitalnih malformacija, praćenju rasta i razvoja djece i pripadajuće medicinske dokumentacije, te je bila jedan od inicijatora, autora i voditelja projekta "Suvremena dokumentacija i registracija kao način prevencije invalidnosti djece i omladine" u okviru kojeg je izrađena proširena verzija Trudničke knjižice i prvo izdanje Dječje zdravstvene knjižice, elementi koje se mogu pratiti do današnjih dana u medicinskoj dokumentaciji trudnica i djece.

Prvo što smo kod dr. Težak zamjećivali je bio jasan i odlučan stav, otvoreno, glasno izražavanje o svim pitanjima, ali boljim upoznavanjem otkrivali smo poštenu osobu, korektnog nastavnika i poticajnog učitelja mlađim kolegama. Istodobno je dr. Težak bila i samozatajna, supruga, majka i baka, vrlo posvećena obitelji: suprugu prof. dr. sc. Zlatku Benčiću, profesoru epidemiologije, ekspertu Svjetske zdravstvene organizacije, koji se posebno bavio kolerom u endemičnim područjima svijeta, sinu Marku i nadasve unuci Antoniji.

Draga dr. Težak, uvijek ću Vam biti zahvalna na potpori i poticaju u mojim prvim koracima u području objema nam tako drage i značajne socijalne pedijatrije.

Svi koji smo poznavali dr. Težak, Majdu, kako su je zvali pripadnici njene generacije, sjećat ćemo je se s poštovanjem i zahvalnošću, a njen rad je poticaj sadašnjim i budućim generacijama.

"Ima neka moć u dobrim ljudima, oni su jaki i poslije smrti. Događa se da i dalje žive, po svojim riječima i djelima, a najviše po dobroti srca." T. Gulbranssen

Aida Mujkić